

Verstrekkingenbeleid

Gegevensautoriteit

Definitief

Versie 1.0

Versie datum 26 november 2020

Rubricering Politie intern

Documentinformatie

Versiegeschiedenis

Versie	Versie datum	Samenvatting van de aanpassing	Gemarkeerde wijzigingen
1.0	26/11/2020	Vastgesteld door de Gegevensautoriteit.	

Is dit het laatst vastgestelde document? Dat is eenvoudig te controleren door binnen de politieomgeving deze [link](#) of de QR code te openen.

13

Review commentaar

Versie	Wanneer	Wie	Functie
0.1	20/02/2020	9 en 9	GA
0.2	29/5/2020	9 9 9 9	GA
0.3	28/7/2020	9 , 9 , 9 , 9	PF
0.4	8/9/2020	9 , 9 , 9 , 9 , 9	FG/ Bestuurskundigen/ TJZ
0.5	9/11/2020	Alle privacyfunctionarissen en privacy adviseurs in het Privacy platform	PP
1.0	26/11/2020	9	GA

© Politie, all rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, op geautomatiseerde wijze opgeslagen of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Politie.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Algemeen	4
1.2	Doel	4
1.3	Onderhoud.....	4
2	Toepassingsbereik verstrekken	5
3	Beginselen Wpg in relatie tot verstrekken.....	6
3.1	Gesloten karakter Wpg	6
3.2	Zwaarwegend algemeen belang.....	6
3.3	Categorieën van politiegegevens.....	6
3.4	Doel van verstrekkingen	7
3.5	Noodzaak verstrekking	8
3.6	Juist, volledig en actueel.....	8
3.7	De geheimhoudingsverplichting.....	8
3.8	Informatiebeveiliging.....	9
4	Basiselementen en voorwaarden verstrekken	10
4.1	Moeten, mogen, willen, kunnen	10
4.2	Vorm van verstrekken	10
4.3	Wettelijke verplichting verstrekkingen die niet zijn opgenomen in de Wpg	10
4.4	Verplichting en mogelijkheid tot verstrekking in de Wpg.....	11
4.5	Overeenstemming bevoegd gezag	11
4.6	Instemming bevoegd functionaris	12
4.7	Documentatieplicht	12
4.8	Kortom: Afwegingskader.....	13
4.9	Beslisboom verstrekken.....	14
5	Verstrekkingenregime	15
5.1	Algemeen	15
5.2	Verstrekken aan gezagsdragers	15
5.3	Verstrekken aan inlichtingendiensten	16
5.4	Doorgifte aan derden landen	17
5.5	Verstrekkingen aan derden structureel	18
5.6	Verstrekkingen aan derden incidenteel.....	18
5.7	Verstrekkingen ten behoeve van een samenwerkingsverband.....	19
5.8	Verstrekking ten behoeve van beleidsinformatie, wetenschappelijk onderzoek en statistiek.....	20
5.9	Rechtstreekse verstrekkingen	21
6	Praktische hulpmiddelen voor verstrekkingen.....	23
7	Taken, rollen en verantwoordelijkheden	24
	Bijlage 1 Documenten verstrekkingen	27

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Dit beleid geldt voor medewerkers binnen de politie die betrokken zijn bij het verstrekken van politiegegevens conform de Wet politiegegevens (Wpg) en het daarop gebaseerde Besluit politiegegevens (Bpg). Onder andere medewerkers van de Dienst Regionale Informatie Organisatie (DRIO), de Privacydesk en de medewerkers van verschillende afdelingen in de operaties (rechercheurs, wijkagenten, bestuurskundigen) verstrekken politiegegevens. In hoofdstuk 2 wordt uiteengezet wat wordt verstaan onder een verstrekking en wat in het kader van dit beleid daar precies onder valt. In hoofdstuk 3 worden de basisbeginselen voor een verstrekking nader toegelicht. In hoofdstuk 4 worden de terugkerende voorwaarden voor verstrekkingen uiteengezet. In hoofdstuk 5 komt het verstrekkingenregime aan bod. Ten slotte worden voor de functionarissen in hoofdstuk 6 de taken, rollen en verantwoordelijkheden uitgewerkt ten aanzien van verstrekkingen.

1.2 Doel

Dit beleid beoogt duidelijkheid te geven over de mogelijkheden tot het verstrekken van politiegegevens aan derden en de afwegingen die daarbij moeten worden gemaakt. Het vormt een 'kapstok' voor allerlei verdiepende producten die al in gebruik zijn of nog ontwikkeld worden ten aanzien van het onderwerp verstrekken, zoals handreikingen, werkinstructies of modellen. Doordat de inhoud van dit verstrekkingenbeleid gebaseerd is op reeds bestaande documenten¹ binnen de politie, heeft niet de korpsleiding maar de Gegevensautoriteit het verstrekkingenbeleid vastgesteld.

Het verstrekken van politiegegevens is een verwerking onder de Wpg. Onder de Wpg is het vastleggen van een verstrekking een wettelijke verplichting (=documentatieplicht). Door het vastleggen van gedane verstrekkingen kan worden voldaan aan de verplichting om achteraf personen of instanties die gegevens verstrekt hebben gekregen, te informeren over de correctie van eerder verstrekte gegevens. Bij een verzoek tot inzage van betrokkene in de verwerking van zijn politiegegevens kan de betrokkene worden geïnformeerd welke verstrekkingen ten aanzien van zijn persoon hebben plaatsgevonden. Daarnaast wordt door de vastlegging de informatiehuishouding verbeterd. Tot slot maakt het vastleggen van verstrekkingen toezicht hierop mogelijk. In dit beleid worden ook de aspecten rond het vastleggen van verstrekkingen beschreven.

1.3 Onderhoud

Het onderhoud van dit beleid wordt door de Gegevensautoriteit vormgegeven in een cyclisch proces. Na het voorbereiden, ontwikkelen en goedkeuren volgen de fasen communicatie en uitvoering. De uitvoering wordt geëvalueerd waarna de cyclus opnieuw start.

¹ Naast de wet, MvT en jurisprudentie

2 Toepassingsbereik verstrekken

Dit beleid ziet enkel op een kader voor verstrekkingen als genoemd in paragraaf 3 Wpg: Verstrekking van politiegegevens aan anderen dan politie, KMar, Rijksrecherche, de Buitengewoon Opsporingsdiensten en de Buitengewoon opsporingsambtenaren voor zover zij als zodanig optreden. In dit beleidsdocument wordt uitdrukkelijk het ter beschikking stellen (zie hieronder nader uitgewerkt) en het recht op inzage buiten beschouwing gelaten.

De Wpg is een wet die de verwerking van persoonsgegevens voor de uitoefening van de politietaak regelt. De taak van de politie is geregeld in art. 3 Politiewet 2012. De taak van de politie bestaat uit vier onderdelen:

- opsporing;
- handhaving van de openbare orde;
- hulpverlening;
- taken ten dienste van justitie.

Sommige onderdelen van deze politietaak, namelijk de bestuursrechtelijke onderdelen van de taken ten dienste van justitie (korpscheftaken en bij of krachtens Vreemdelingenwet 2000 opgedragen taken), zijn wél een politietaak, maar vallen niet onder de werking van de Wpg. Hierop is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. De Wpg geldt dus niet voor alle onderdelen van de politietaak.

De Wpg definieert het verstrekken van politiegegevens als het bekend maken of ter beschikking stellen van politiegegevens.² In paragraaf 2 van de wet reserveert de wetgever vervolgens het begrip *ter beschikking stellen* voor het ten behoeve van de uitvoering van de politietaak bekend maken binnen het Wpg-domein (politie, KMar, Rijksrecherche, de vier Buitengewoon Opsporingsdiensten en de Buitengewoon opsporingsambtenaren voor zover zij als zodanig optreden). Deze vorm van bekend maken blijft in dit document buiten beschouwing.

In paragraaf 3 van de wet spreekt de wetgever van *doorgifte of verstrekken*, wanneer sprake is van het bekend maken van politiegegevens buiten genoemd Wpg-domein. Dit kan op verzoek van de belanghebbende (gevraagd) of op eigen initiatief van de verstrekker (ongevraagd) gebeuren.

Er is sprake van verstrekken als een ontvanger over politiegegevens kan beschikken. Daaraan worden geen vormvereisten gesteld. Verstrekken kan dus op alle mogelijke manieren, zoals mondeling, schriftelijk en langs elektronische weg. Het is niet vereist dat een ontvanger ook daadwerkelijk van politiegegevens kennis heeft genomen. Het verzenden van politiegegevens levert verstrekken op, ook al heeft de ontvanger de gegevens (nog) niet gelezen. De ontvanger die het bericht niet leest, heeft namelijk wel de beschikking over de gegevens.

Er is sprake van het verstrekken van politiegegevens indien het gaat om informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Ook het aangeven of bepaalde gegevens juist zijn, waarvoor als bron politiegegevens worden gebruikt, is aan te merken als verstrekking. De mededeling dat iemand voorkomt in een systeem is eveneens een verstrekking. Of de gegevens bij de ontvanger al bekend waren uit een andere bron op het moment van de verstrekking, doet aan het karakter van een verstrekking niet af.

De doorbreking van de geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 7 Wpg is geen grondslag voor verstrekken in voornoemde zin. Deze doorbreking kan slechts na zorgvuldige afweging van geval tot geval aan de orde zijn en daarom is er geen beleid voor te ontwikkelen. Wel komt deze geheimhoudingsverplichting als onderdeel van verstrekken in dit beleid aan de orde.

² Artikel 1, onder d, Wpg.

3 Beginselen Wpg in relatie tot verstrekken

3.1 Gesloten karakter Wpg

De Wpg is specifiek geschreven voor de uitvoering van de politietaak. Er worden ook gegevens verwerkt zonder dat de betrokkene er weet van heeft. Politiegegevens hebben doorgaans een gevoelig karakter terwijl de aard van het politiewerk meebrengt dat politiegegevens (aanvankelijk) onjuist en onvolledig kunnen zijn. De Wpg heeft daarom een gesloten karakter. Dit gesloten karakter houdt in dat alle mogelijkheden om politiegegevens te verwerken – en in dit verband dus verstrekken – uitdrukkelijk in de Wpg zijn vastgelegd. Ten aanzien van de verstrekking van politiegegevens is het uitgangspunt dus: “je verstrekt niet, tenzij”.³ De verstrekking van politiegegevens aan derden kan en in sommige gevallen moet, alleen plaatsvinden indien dit voortvloeit uit paragraaf 3 Wpg. Daarin is het gesloten verstrekkingenregime opgenomen.

3.2 Zwaarwegend algemeen belang

Verstrekking van politiegegevens dient op de wet te zijn gebaseerd. In sommige gevallen eist de Wpg dat alleen verstrekt mag worden voor zover dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang. Is er geen zwaarwegend algemeen belang aan de orde, dan zal verstrekking niet toegelaten zijn. Is er wel een zwaarwegend algemeen belang, dan zal eerst nog aan de overige vereisten voor verstrekking getoetst moeten worden, voordat geoordeeld kan worden dat verstrekking in het concrete geval toegestaan is.

Het criterium van een zwaarwegend algemeen belang geldt voor:

- structurele verstrekkingen aan derden, zoals bedoeld in artikel 18 Wpg;
- incidentele verstrekkingen aan derden, zoals bedoeld in artikel 19 Wpg en
- verstrekkingen ten behoeve van een samenwerkingsverband zoals bedoeld in artikel 20 Wpg.

Het criterium van een zwaarwegend algemeen belang is ontleend aan internationale verdragen. Daarin is bepaald dat het moet gaan om de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.⁴

Voor de verstrekkingmogelijkheden die zijn uitgewerkt in paragraaf 4 van het Bpg ten aanzien van verstrekkingen structureel aan derden heeft de wetgever al afgewogen dat sprake is van een zwaarwegend algemeen belang. Een afweging of een verstrekking die dus gebaseerd is op artikel 18 Wpg een zwaarwegend algemeen belang dient, hoeft dan niet meer te worden gedaan.

3.3 Categorieën van politiegegevens

Een aantal verstrekkingenbepalingen in paragraaf 3 van de Wpg bevat geen beperkingen met betrekking tot de categorieën van politiegegevens die op grond van die bepalingen moeten of kunnen worden verstrekt. Dit is wel het geval bij verstrekkingen op grond van artikel 18, 19 en 20 Wpg. Dit wordt in artikel 21 Wpg namelijk overgelaten aan uitwerking bij AMvB, oftewel het Bpg. Het deelt de verstrekkingen in naar categorieën van gegevens, maar ook naar categorieën van ontvangers en verstrekkingdoeleinden.

Ten aanzien van gegevens die worden verwerkt:

- in het kader van de uitvoering van de dagelijkse politietaak (artikel 8 Wpg)⁵, of

³ Let op! Binnen het Wpg-domein (politie, KMar, Rijksrecherche, de vier Buitengewoon Opsporingsdiensten en de Buitengewoon opsporingsambtenaren voor zover zij als zodanig optreden) geldt juist “*Delen, tenzij*”.

⁴ Artikel 8, tweede lid, EVRM, artt. 7 en 8 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikel 16 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

⁵ Artikel 8 informatie zijn politiegegevens die worden verwerkt in het kader van de uitvoering van de dagelijkse politietaak. Artikel 8 informatie staat vaak verwerkt in BVH, maar – let op – het registratiesysteem is niet leidend om te bepalen of het artikel 8 of artikel 9 informatie betreft. Zie werkinstructie: https://kompol.politieacademie.nl/content/navigation/wpg_afspraak_artikel_8_of_9.toolbox.dita

- ten behoeve van ondersteunende taken (artikel 13 Wpg), gelden ruimere verstrekkingmogelijkheden.

Ten aanzien van gegevens die worden verwerkt:

- in het kader van de handhaving van de rechtsorde in bepaalde gevallen (artikel 9 Wpg)⁶,
- ten behoeve van het verkrijgen van inzicht in de betrokkenheid van personen bij bepaalde ernstige bedreigingen van de rechtsorde (artikel 10 Wpg),

zijn de mogelijkheden tot verstrekking aan personen en instanties met een landelijke taak, omschreven in het Bpg, fors beperkt.⁷

Het verstrekken van deze categorieën van gegevens (artikel 9 en 10 Wpg) in incidentele gevallen (artikel 19) of ten behoeve van samenwerkingsverbanden (artikel 20) is in beginsel niet toegestaan. Slechts bij wijze van uitzondering kan toch worden verstrekt bij strikte noodzaak voor het doel van de verstrekking en na overleg met een bevoegd functionaris die overlegt met het bevoegd gezag⁸. Bij strikte noodzakelijkheid gaat het bijvoorbeeld om ernstig gevaar voor de gezondheid of het leven van bepaalde personen.⁹ Concludeert het overleg met een bevoegd functionaris tot afwijzing, dan worden de gegevens niet verstrekt. Deze dringende noodzaak mag bovendien niet gelegen zijn in het belang van de ontvanger, maar slechts in het belang van een goede uitvoering van de politietaak en/of de opsporingstaak van de BOD-en en BOA's.

Voor gegevens uit een themaverwerking (art. 10 lid 1 sub b Wpg)¹⁰ en gegevens betreffende informanten (art. 12 Wpg) gelden de grootste beperkingen. Het Bpg staat verstrekking van gegevens betreffende informanten in het geheel niet toe. Het Bpg staat verstrekking van gegevens uit een themaverwerking alleen toe ten behoeve van dreigings- en risico-evaluaties aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en ten behoeve van het nemen van maatregelen als voorzien in de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding.¹¹

3.4 Doel van verstrekkingen

Politiegegevens mogen bij een incidentele verstrekking aan derden (artikel 19 Wpg) en verstrekkingen aan derden ten behoeve van een samenwerkingsverband (artikel 20 Wpg) verstrekking slechts worden verstrekt als ze daarmee één van de volgende doeleinden dienen:

- voorkomen en opsporen van strafbare feiten;
- handhaven van de openbare orde;
- verlenen van hulp aan hen die deze behoeven;
- uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving.

Verstrekkingbepalingen in de wet kunnen daarnaast nog een specifiek doel van de verstrekking eisen. De mate van concreetheid waarmee de Wpg en het Bpg het toegelaten doel van verstrekkingen omschrijven verschilt per geval. Zo verplicht artikel 16, eerste lid, onder a sub 2 Wpg verstrekking aan leden van het Openbaar Ministerie (OM) voor alle taken waarmee het OM is belast. Daartegenover staat artikel 4:2, derde lid, Bpg slechts verstrekking toe aan bepaalde toezichthouders, specifiek met het oog op het inschatten van veiligheidsrisico's in verband met hun toezichthoudende activiteiten.

⁶ Artikel 9 informatie zijn politiegegevens die gericht worden verwerkt ten behoeve van een onderzoek met het oog op de handhaving van de rechtsorde in een bepaald geval. Het betreft hierbij vaak een opsporingsonderzoek, maar het kan bijvoorbeeld ook een grootschalige aangelegenheid van openbare orde zijn zoals rellen tijdens een Eurotop. Met betrekking tot artikel 9 informatie moet daarnaast worden gedacht aan de inzet van bijzondere opsporingsbevoegdheden die zich niet beperken tot artikel 126n t/m artikel 126nd WvSv. Daarnaast geldt dat artikel 9 informatie vaak wordt verwerkt in Summit, maar – let op – ook hier geldt dat het registratiesysteem niet leidend is voor de classificatie.

⁷ Vergelijk de artikelen 4:3 en 4:4 Bpg met de artikelen 4:1 en 4:2 Bpg.

⁸ Zie hiervoor paragraaf 4.6 van dit beleid.

⁹ Artikel 4:5 Bpg en NvT Bpg p.81.

¹⁰ Artikel 10 eerste lid onder b Wpg en artikel 3:2 Bpg. Het gaat hier om handelingen die kunnen wijzen op het beramen of plegen van terroristische misdrijven, mensenhandel, mensensmokkel en omkoping van (toekomstige/voormalige) ambtenaren (art. 3:2 Bpg bevat dit niet).

¹¹ Artikel 4:4 Bpg.

3.5 Noodzaak verstrekking

Een verstrekking van politiegegevens is op grond van artikel 3 Wpg alleen mogelijk voor zover de verstrekking noodzakelijk is voor het ermee te dienen doel. Dit geldt voor alle verstrekkingenbepalingen. Er bestaat daarbij verschil tussen verstrekkingen die verplicht zijn en verstrekkingen die niet verplicht zijn. Als een verstrekking niet verplicht is voorgeschreven dan dient de noodzaak volledig te worden afgewogen. Is een verstrekking als verplichting voorgeschreven dan zal de noodzaak ervan slechts marginaal hoeven te worden getoetst. Marginale toetsing wil zeggen dat de verstrekking alleen achterwege kan blijven als deze overduidelijk niet noodzakelijk kan zijn. Er dient in elk geval niet meer vertrekt te worden dan nodig is voor de taak van de ontvanger. Daarnaast moet de ontvanger een wettelijke grondslag voor de verwerking hebben¹².

Het vereiste dat verstrekking noodzakelijk moet zijn voor het doel ervan, impliceert een afweging van de proportionaliteit en subsidiariteit van de verstrekking. In de eerste plaats dient aldus de vraag gesteld te worden of verstrekking de belangen van de betrokkene niet onevenredig ten opzichte van het doel van de verstrekking schaadt: de proportionaliteitsvraag. Ook als dat doel langs voor de betrokkene op minder ingrijpende wijze bereikt kan worden, dient de verstrekking van gegevens achterwege te blijven: het subsidiariteitsvereiste. Hierbij zal vooral gekeken moeten worden naar de andere, minder ingrijpende mogelijkheden die de ontvanger redelijkerwijs heeft om aan gegevens te komen (subsidiariteit).

Tenzij het gaat om een verplichte verstrekking moet daarnaast altijd worden afgewogen of een verstrekking niet een opsporingsbelang of de taakuitvoering van de politie in het algemeen doorkruist.

3.6 Juist, volledig en actueel

Politiegegevens mogen op grond van artikel 4 Wpg slechts worden verstrekt als deze gegevens juist, volledig en actueel zijn¹³. De verstrekker mag er van uitgaan dat de gegevens die verwerkt zijn in de systemen van de politie juist, volledig en actueel zijn. Indien de verstrekker twijfelt over de juistheid, volledigheid en/of actualiteit van de gegevens, dan dient hij¹⁴ voorafgaand aan de verstrekking hierover contact op te nemen met degene die de gegevens in het systeem heeft verwerkt. Hij vraagt hem dan naar de juistheid, volledigheid en actualiteit van de politiegegevens.

3.7 De geheimhoudingsverplichting

De ontvanger van politiegegevens is verplicht tot geheimhouding van die politiegegevens¹⁵. In artikel 4:8 Bpg is geregeld dat de verstrekker de ontvanger voorafgaand aan de verstrekking dient te wijzen op de geheimhoudingsverplichting in incidentele gevallen en verstrekkingen ten behoeve van een samenwerkingsverband. Het uitgangspunt van de geheimhoudingsverplichting is dat een ieder tot geheimhouding is gehouden, wanneer hij de beschikking krijgt over politiegegevens. Schending van de geheimhoudingsverplichting is een strafbaar feit. De geheimhoudingsverplichting in de Wpg is een wettelijk voorschrift als bedoeld in artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht (WvSr) dat luidt:

1. *Hij die enig geheim waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat hij uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift dan wel van vroeger ambt of beroep verplicht is het te bewaren, opzettelijk schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de vierde categorie.*
2. *Indien dit misdrijf tegen een bepaald persoon gepleegd is, wordt het slechts vervolgd op diens klacht.*

Het klachtvereiste van het tweede lid wordt door de Wpg uitdrukkelijk buiten werking gesteld. Hierdoor is een klacht van de betrokkene niet vereist voor de vervolging van een schending van de geheimhoudingsverplichting.¹⁶

¹² In principe gelden voor de ontvangers de wettelijke grondslagen op grond van artikel 6 AVG, maar er zijn ook andere wettelijke grondslagen voor verwerken, zoals de Wiv en de Wsg.

¹³ Om onjuistheden te voorkomen, is het bij vastleggen van politiegegevens belangrijk om meningen van feiten te scheiden.

¹⁴ Daar waar in dit beleid "hij" wordt geschreven, wordt ook zij bedoeld.

¹⁵ Artikel 7 tweede lid Wpg.

¹⁶ Artikel 7, derde lid, Wpg.

De ontvanger dient op de geheimhoudingsverplichting gewezen te worden en zich te houden aan de geheimhoudingsverplichting. De Wpg beschrijft slechts twee uitzonderingen waarbij de geheimhoudingsplicht voor de ontvanger vervalt. Namelijk indien:

- een bij of krachtens de wet gegeven voorschrift tot verstrekking verplicht; of
- de taak van de ontvanger tot verstrekking noodzaakt.

Personen aan wie politiegegevens zijn verstrekt, verwerken deze gegevens onder een ander wettelijk regime dan de Wpg. In veel gevallen zal de AVG van toepassing zijn. Ofschoon er dan geen sprake meer is van een politiegegeven en de Wpg dus niet van toepassing is, blijft de geheimhoudingsverplichting uit de Wpg gelden¹⁷. Bij verstrekken in incidentele gevallen op grond van artikel 19 Wpg, of ten behoeve van samenwerkingsverbanden op grond van artikel 20 WPG, moeten ontvangers (schriftelijk) worden gewezen op de geheimhoudingsverplichting¹⁸.

3.8 Informatiebeveiliging

De wijze van verstrekken is in principe vormvrij. Wel kunnen er bij bepaalde vormen van verstrekken technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen gelden.

Bij het sluiten van convenanten wordt een informatiebeveiliging betrokken en gevraagd om advies.

Onderstaande documenten zijn van toepassing op verstrekkingen:

[Informatiebeveiliging: Veilig mailen](#)

[Rubriceringsregeling](#)

¹⁷ Hoewel dit juridisch tegenstrijdig lijkt en geconcludeerd zou moeten worden dat de geheimhoudingsverplichting niet mee over gaat naar de ontvanger, die niet onder de Wpg valt, is dit vastgesteld op basis van de memorie van toelichting

¹⁸ Artikel 4:8 Bpg

4 Basiselementen en voorwaarden verstrekken

Naast de in hoofdstuk 3 opgenomen Wpg beginselen die van toepassing zijn op verstrekkingen, gelden er bij verstrekken basiselementen en voorwaarden. De terugkerende basiselementen en voorwaarden bij verstrekken zijn opgenomen in paragraaf 1 t/m 7 van dit hoofdstuk. Dit betekent dat ze van toepassing zijn op alle verstrekkingen, tenzij anders bepaald.

4.1 Moeten, mogen, willen, kunnen

De politie neemt vanuit haar wettelijke taak en verantwoordelijkheid bij het gezamenlijk aanpakken van veiligheidsvraagstukken en draagt bij aan een goede informatiepositie in het veiligheidsdomein door de samenwerkingspartners -binnen de wettelijke kaders - van relevante informatie te voorzien.

Voorafgaand aan een nieuwe samenwerking, waarbij de verstrekking van politiegegevens vaak randvoorwaardelijk is, moeten de consequenties van de verstrekking goed worden afgewogen.

Het is nodig om voorafgaand aan een nieuwe samenwerking de volgende vragen centraal te stellen:

- Moet het? (Verplicht door de wet of bevoegd gezag?)
- Mag het? (Van de wet?)
- Willen we het als politie? (De grenzen zijn niet onbeperkt: onbeperkt gebruik van het informatiemiddel staat op gespannen voet met de rol die de politie heeft als beschermer van de burger en hoeder van de grenzen van de rechtsstaat. Past het binnen de politietaak? Is het ethisch?)
- Kan het? (Zijn we er daadwerkelijk toe in staat?)

4.2 Vorm van verstrekken

Zoals in paragraaf 2.1 vermeld, is sprake van verstrekken als een ontvanger over politiegegevens kan beschikken. Verstrekken kan op alle mogelijke manieren, zoals mondeling, schriftelijk, langs elektronische weg en rechtsreeks. Bij rechtstreekse verstrekking wordt toegang gegeven tot de systemen van de politie door middel van een technische autorisatie (zie hierover meer in paragraaf 5.9). Deze vorm is slechts in bepaalde, uitzonderlijke gevallen wettelijk toegelaten.

Indien mogelijk worden (structurele) verstrekkingen in verregaande mate ondersteund door middel van automatisering. Voorbeelden hiervan zijn verstrekkingen over aanrijdingen of aanvaringen aan de Stichting Processen Verbaal, zorgmeldingen over jeugdigen aan Veilig Thuis en gegevens over een aangifte aan Slachtofferhulp Nederland. Bij de (door)ontwikkeling van MEOS en PVR wordt deze handeling zoveel mogelijk gefaciliteerd door bijvoorbeeld een verzendknop. Om dit zorgvuldig vorm te kunnen geven zijn duidelijke afspraken met de ontvangstgerechtigde vereist. Het gaat daarbij onder meer om afspraken over welke gegevens noodzakelijk zijn voor de ontvanger, voor welk doel de ontvanger de gegevens mag gebruiken, terugkoppeling over de kwaliteit van de gegevens en de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen die zowel verstrekker als ontvanger moeten nemen.

Bij elke vorm van verstrekken is het van belang dat de ontvanger wordt gewezen op de geheimhoudingsplicht en dat de verstrekking wordt gedocumenteerd.

4.3 Wettelijke verplichting verstrekkingen die niet zijn opgenomen in de Wpg

Verschillende wettelijke bepalingen (niet zijnde de Wpg) verplichten tot verstrekking van gegevens. Als het verstrekkingenregime in paragraaf 3 van de Wpg niet in een verplichte verstrekking voorziet, ontstaat dus een tegenstelling tussen de plicht om te verstrekken (op grond van een andere wet dan de Wpg) en de plicht om geheim te houden (op grond van de Wpg). Om een dergelijke tegenstrijdigheid te voorkomen is bij de geheimhoudingsplicht¹⁹ de uitzondering opgenomen dat wel verstrekt mag worden als een wet daartoe expliciet verplicht ook zonder dat het verstrekkingenregime in verstrekking voorziet. Een voorbeeld van een wet waarin expliciet is opgenomen dat politiegegevens verstrekt moeten worden is artikel 10b Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek. Daarentegen is bijvoorbeeld het verstrekken van politiegegevens aan de belastingdienst op grond van artikel 55 Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) niet toegestaan, aangezien in artikel 55 AWR niet expliciet is opgenomen dat politiegegevens moeten worden verstrekt. Uitgangspunt is dat verplichte verstrekkingen vanuit andere

¹⁹ Artikel 7, eerste lid Wpg.

wetgeving²⁰, zoveel mogelijk een plaats in het verstrekkingenregime krijgen middels een spiegelbepaling in de Wpg of Bpg.

4.4 Verplichting en mogelijkheid tot verstrekking in de Wpg

De woorden “worden verstrekt” in een verstrekkingenbepaling betekenen dat verstrekking *verplicht* is. De woorden “kunnen worden verstrekt” in een verstrekkingenbepaling betekenen dat verstrekking *mogelijk* is.

In de Wpg en het Bpg zijn onder voorwaarden verplicht voorgeschreven de verstrekkingen aan:

- leden van het OM²¹;
- burgemeesters²², en
- korpschef, College van P-G en Minister van Defensie voor zover hij deze nodig heeft in verband met:
 1. het verrichten van een onderzoek naar aanleiding van klachten over een gedraging van een ambtenaar van de politie of opsporingsambtenaar;
 2. disciplinaire bestraffing van een ambtenaar van de politie of opsporingsambtenaar vanwege niet nakoming van verplichtingen of plichtsverzuim;
 3. schorsing of ontslag van de ambtenaar van de Koninklijke Marechaussee voor zover werkzaam ter uitvoering van de politietaken.²³

Deze verplichte verstrekkingen kunnen aan de korpschef, het College van P-G en de Minister van Defensie alleen worden geweigerd of aan beperkende voorwaarden worden onderworpen in het geval:

- het gegevens betreft omtrent informanten, beschermde getuigen of infiltranten;
- gevaar voor leven of gezondheid van betrokkene of derden is te duchten;
- van een verwerking voor een intern integriteitonderzoek onder verantwoordelijkheid van de korpschef;
- van een verwerking door de rijksrecherche onder verantwoordelijkheid van het College van P-G;
- het gegevens betreft die worden verwerkt op grond van artikel 10, eerste lid, onder b, Wpg (themaverwerking);
- van een verwerking die door het College van P-G als embargo-onderzoek aangemerkt opsporingsonderzoek vanwege zeer grote afbreukrisico's, levensbedreigende risico's, politieke gevoeligheid of publiciteitsgevoeligheid van dat onderzoek.²⁴

Alle andere verstrekkingen in de Wpg en het Bpg zijn geformuleerd als een mogelijkheid²⁵. Als verstrekken mogelijk is en niet verplicht, betekent dit niet dat de beslissing om al dan niet te verstrekken vrijblijvend is. Dit volgt uit het zwaarwegend algemeen belang. Indien de politie ervan kennis draagt dat bepaalde gegevens die zij verwerkt noodzakelijk zijn om een bepaald zwaarwegend algemeen belang te dienen, ligt het in de rede dat die gegevens ook verstrekt worden, indien de voorwaarden voor verstrekking vervuld zijn. Het vereiste onder voorgaande wetgeving dat niet-verplichte verstrekking slechts desgevraagd kan plaatsvinden, is vervallen. Indien aan de criteria wordt voldaan, kan op eigen initiatief verstrekt worden.

4.5 Overeenstemming bevoegd gezag

Voor verstrekkingen in incidentele gevallen waarin niet in §4 Bpg is voorzien en bij het nemen van de beslissing ten behoeve van verstrekkingen voor een samenwerkingsverband vereist de Wpg overeenstemming met het bevoegd gezag.

Het bevoegd gezag is ten aanzien van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde in beginsel de officier van justitie (OvJ), tenzij de wet anders bepaalt, en ten aanzien van de handhaving van de

²⁰ Het gaat dus om wetgeving die het verstrekken van politiegegevens expliciet benoemt.

²¹ Voor zover zij deze behoefte in verband met hun gezag of zeggenschap over de politie of over andere personen of instanties die met de opsporing van strafbare feiten zijn belast, of voor de uitvoering van andere hun bij of krachtens de wet opgedragen taken.

²² Voor zij deze behoefte in verband met hun gezag en zeggenschap over de politie of in het kader van de handhaving van de openbare orde.

²³ Artikel 16, eerste lid Wpg.

²⁴ Artikel 16 lid 2 Wpg jo 15 lid 2 Wpg jo 2:13 Bpg.

²⁵ In artikel 9 van het wetsvoorstel Wet gegevensverwerking samenwerkingsverbanden (Wgs) is een verplichting tot verstrekken opgenomen met daaraan gekoppeld een 3^e lid voor artikel 20 Wpg.

openbare orde en de hulpverlening de burgemeester. Voor de vraag wie ten aanzien van een verstrekking het bevoegd gezag is geldt het doel waarvoor de verantwoordelijke de politiegegevens verwerkt en niet het doel waarvoor de gegevens verstrekt worden. Indien politiegegevens voor meerdere doeleinden verwerkt worden en deze zowel de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde als de handhaving van de openbare orde dan wel de hulpverlening dienen, is overeenstemming met zowel de OvJ als de burgemeester vereist. Bij twijfel is overeenstemming met de OvJ en de burgemeester(s) aan te raden. Indien meerdere burgemeesters verantwoordelijkheid dragen ten aanzien van de verwerking van politiegegevens, is het van belang na te gaan of en hoe deze de verantwoordelijkheden met betrekking tot verstrekking van politiegegevens hebben verdeeld. Bij twijfel geldt ook hier dat het raadzaam is overeenstemming te bereiken met beide (of meerdere indien van toepassing) burgemeesters.

4.6 Instemming bevoegd functionaris

Binnen basisteams en de verschillende opsporingsteams binnen DR, DRR en DRIO zijn op grond van artikel 2:10 Bpg 'bevoegd functionarissen' aangewezen. Dit zijn teamchefs, projectleiders en coördinatoren binnen (recherche)onderzoeken. Deze functionarissen toetsen onder meer of gegevens uit een artikel 9-verwerking (meestal een rechercheonderzoek) of een art. 10-verwerking mogen worden gebruikt voor een ander doel. Dat andere doel kan een ander rechercheonderzoek zijn, maar ook een verwerking ten behoeve van de dagelijkse uitvoering van de politietaak (artikel 8).

Verstrekking van artikel 9- en 10-gegevens aan ontvangstgerechtigden die in het Bpg staan genoemd (artikelen 4:3 t/m 4:4) behoeft wettelijk geen instemming van de bevoegd functionaris, omdat de besluitgever hierbij al geoordeeld heeft over de noodzaak van de verstrekking voor een zwaarwegend algemeen belang. In de praktijk is overleg met de bevoegd functionaris en zo nodig het bevoegd gezag overigens wel aanbevolen.

Een uitzondering geldt voor de uitzonderlijke verstrekking van artikel 9- en 10-gegevens in de incidentele, onvoorziene gevallen van artikel 19 of aan een deelnemer van een samenwerkingsverband waarvoor een art.20-beslissing is genomen. Het gaat dan niet om instemming, maar om overleg, omdat deze verstrekkingen ook al gebonden zijn aan overeenstemming met het bevoegd gezag²⁶.

Met actief gegevensbeheer²⁷ kunnen artikel 9- en soms ook 10- gegevens overigens nogal eens in een eerder stadium dan vaak wordt aangenomen, ter beschikking gesteld worden voor verwerking op grond van artikel 8 of 13, eerste lid, en daarmee ook voor verstrekking zonder raadplegen van de bevoegd functionaris (artikelen 4:1 en 4:2 Bpg).

4.7 Documentatieplicht

Ten behoeve van het toezicht op de naleving van de Wpg kent de Wpg de zogenaamde documentatieplicht (voorheen *protocolplicht*).²⁸ Dit houdt in dat bepaalde informatie over verstrekkingen van politiegegevens moet worden vastgelegd door de verstrekker. Het verstrekken van politiegegevens aan de ontvanger kan, zoals hiervoor beschreven, vormvrij (dus ook mondeling), maar een verstrekking moet wel worden vastgelegd. Het documenteren van deze verstrekkingen wordt waar mogelijk, automatisch ondersteund bijvoorbeeld door loggingfaciliteiten.

Vooral nog gebeurt het documenteren zoveel mogelijk in BVH of Summit²⁹, met het daarvoor voorgeschreven formulier.³⁰ Door middel van de indicator verstrekkingen op het Politie prestatiedashboard kan op teamniveau worden gecontroleerd hoeveel verstrekkingen zijn vastgelegd in BVH en hoeveel verstrekking daarin zijn vastgelegd met het juiste formulier³¹. Op twee uitzonderingen na moeten alle verstrekkingen worden vastgelegd. De eerste uitzondering betreft verstrekkingen aan inlichtingen- en veiligheidsdiensten voor zover het vastleggen daarvan zich niet verdraagt met de

²⁶ Artikel 4:5 Bpg; zie ook § 4.9 Naslagwerk Bevoegd functionaris.

²⁷ Hiermee wordt bedoeld dat de bevoegd functionaris ervoor zorgt dat de gegevens actueel, juist en betrouwbaar zijn en de juiste personen autoriseert tot de gegevens (dus zonder dat hierom is verzocht)

²⁸ Artikel 32 Wpg

²⁹ Artikel 9 verstrekkingen uit onderzoek worden vastgelegd in het tabblad verstrekkingen in Summit

³⁰ Voorgeschreven formulieren zijn: I-90: RPVERPOL, I-17: MMRVVAAR, E-62: BRBBSTRP, RPKRAAK of FOMELDVT. Zie hiervoor op Agora het BVH ABC, waarin de juiste formulieren per verstrekking worden beschreven

³¹ In de indicator verstrekkingen zijn de vastleggingen in Summit niet meegenomen.

veiligheid van de staat.³² De tweede uitzondering betreft de verstrekkingen aan leden van het OM.³³ Op alle andere verstrekkingen is de documentatieplicht dus wel van toepassing.

De documentatieplicht maakt onderscheid tussen verstrekkingen die niet rechtstreeks verlopen en rechtstreekse verstrekkingen (zie paragraaf 4.2 en 5.9)³⁴. Met betrekking tot de verstrekking van politiegegevens die niet rechtstreeks verlopen dient te worden vastgelegd³⁵:

- de identiteit van de ontvanger;
- de datum van de verstrekking;
- een omschrijving van de verstrekte gegevens;
- voor welk doel de gegevens zijn verstrekt.

Met betrekking tot de rechtstreekse verstrekkingen dient te worden vastgelegd³⁶:

- een uniek kenmerk van de ontvanger;
- de gegevens die ten behoeve van de gegevensvergelijking door de ontvanger zijn ingebracht;
- de gegevens op grond waarvan kan worden nagegaan welke gegevens naar aanleiding van de gegevensvergelijking zijn verstrekt inclusief de mededeling van het niet voorhanden zijn van een gegeven;
- de datum en het tijdstip van de verstrekking.

Verstrekkingen worden schriftelijk vastgelegd om:

- collega's te informeren;
- betrokkene te informeren over verstrekking van zijn gegevens in geval van een verzoek tot inzage;
- ontvangers van politiegegevens te kunnen informeren na correctie van die politiegegevens;
- privacyfunctionarissen de mogelijkheid te geven de rechtmatigheid van een verstrekking te toetsen.

De documentatie van verstrekkingen wordt vijf (5) jaar bewaard³⁷. De privacyfunctionaris houdt, al dan niet steekproefsgewijs, toezicht op de naleving van de documentatieplicht. De privacyfunctionaris gaat na of gegevens rechtmatig zijn verstrekt.

Onderstaand document is van toepassing op de documentatieplicht:
[Indicator Verstrekkingen op het politieprestatiedashboard](#)

4.8 Kortom: Afwegingskader

Op basis van de in hoofdstuk 3 en 4 beschreven beginselen, basiselementen en voorwaarden mogen politiegegevens alleen worden verstrekt aan een derde, indien:

- de politie een wettelijke grondslag heeft om te verstrekken;
- de ontvanger ontvangstgerechtigd is en een wettelijke grondslag op grond van de AVG³⁸ voor de verwerking heeft;
- niet meer wordt verstrekt dan noodzakelijk is voor het behalen van de bij de Wpg geformuleerde doeleinden;
- verstrekking noodzakelijk is voor de ontvanger en die gegevens niet op een andere –minder ingrijpende- wijze aan de gegevens kan komen.

³² Artikel 17 en 24 Wpg

³³ Artikel 6:4 lid 6 Bpg jo 16 lid 1 onderdeel a Wpg. In het huidige artikel 6:4 lid 6 Bpg wordt nog verwezen naar artikel 16 lid 1 onderdeel c Wpg. Dit is onjuist en wordt met de wijziging van de Wpg aangepast.

³⁴ Bij een rechtstreekse verstrekking wordt toegang gegeven tot de systemen van de politie door middel van een technische autorisatie. Bij een niet rechtstreekse verstrekking wordt geen toegang gegeven tot de systemen van de politie.

³⁵ Artikel 6:4 vierde lid Bpg

³⁶ Artikel 6:4 vijfde lid Bpg

³⁷ Zie hierover ook de handleiding verstrekkingen.

³⁸ Naast de AVG zijn er ook andere wettelijke grondslagen, zoals de Wiv en de Wsg.

Concreet betekent dit dat voordat gegevens worden verstrekt de punten in het volgende schema van belang zijn:

In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op de verstrekkingmogelijkheden.

4.9 Beslisboom verstrekken

Zie de [link](#) voor de beslisboom verstrekken.

5 Vertrekkingenregime

5.1 Algemeen

In hoofdstuk 3 en 4 zijn de terugkerende algemene beginselen, basiselementen en voorwaarden opgenomen die gelden bij verstrekken. In dit hoofdstuk wordt per wettelijke grondslag (artikel 16 t/m 20 en 22 t/m 24 Wpg) om te verstrekken specifiek ingegaan. De wettelijke grondslagen om te verstrekken wordt het verstrekkingenregime genoemd. In artikel 16 t/m 20 en 22 t/m 24 Wpg zijn de onderstaande verstrekkingen te onderscheiden, die in dit hoofdstuk worden toegelicht.

- verstrekking aan gezagsdragers (artikel 16 Wpg);
- verstrekking aan inlichtingendiensten (artikel 17 Wpg);
- verstrekking (doorgifte) aan derde landen of internationale organisatie (artikel 17a Wpg);
- verstrekking aan derden structureel (artikel 18 Wpg);
- verstrekkingen aan derden incidenteel (artikel 19 Wpg);
- verstrekking ten behoeve van een samenwerkingsverband (artikel 20 Wpg);
- verstrekking ten behoeve van beleidsinformatie, wetenschappelijk onderzoek en statistiek (artikel 22 Wpg);
- rechtstreekse verstrekking (artikel 23 Wpg);
- rechtstreekse verstrekking aan inlichtingen- en veiligheidsdiensten (artikel 24 Wpg).

Onderstaande documenten zijn van toepassing op verstrekkingen:

Op de [privacypagina](#) staan:

- *Praktijkhandboek Wpg H5 mogelijkheden om gegevens te verstrekken*
- *Handleiding verstrekkingen*
- *Verstrekkingwijzer Wpg*
- *Verstrekkingwijzer AVIM (nb dit heeft betrekking op de AVG, maar raakt het politiewerk)*
- *Verstrekkingenapp*
- *Toolkit: Wpg afspraak Verstrekkingen aan derden*

5.2 Verstrekken aan gezagsdragers

Op grond van artikel 16 Wpg worden politiegegevens verstrekt aan leden van het OM en de burgemeester. Daarnaast worden politiegegevens verstrekt aan de korpschef, het College van procureurs-generaal en de minister van Defensie. Het verstrekken aan de genoemde diensten en personen is een verplichting.

Leden van het Openbaar Ministerie

De Officier van Justitie draagt op grond van artikel 12 Politiewet 2012 het gezag over de politie en is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Daarvoor moet hij over de noodzakelijke politiegegevens kunnen beschikken. Aan de Officier van Justitie dienen dus politiegegevens te worden verstrekt. Daarnaast moeten aan het OM politiegegevens worden verstrekt voor zover zij die nodig hebben voor ander taken waarmee zij bij of krachtens de wet zijn belast.

Burgemeesters

De burgemeester draagt op grond van artikel 11 Politiewet 2012 het gezag over de politie indien zij optreedt ter handhaving van de openbare orde en bij het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven.³⁹ Daarvoor moet hij over de nodige politiegegevens kunnen beschikken.

Op grond van de Gemeentewet is de burgemeester belast met openbare ordetaken, waarvoor aan hem eveneens politiegegevens moeten worden verstrekt, indien dat daarvoor noodzakelijk is.

³⁹ Voorbeelden van handhaving van de openbare orde: demonstraties, sluiten drugspannen, overlastproblematiek etc. Voorbeelden van hulpverlening: jeugdzorg, huiselijk geweld etc.

De politie schrijft bestuurlijke rapportages om informatie te verstrekken aan burgemeesters. Op basis van deze rapportage kunnen burgemeesters hun maatregelen opleggen of uitvoeren.⁴⁰ De Landelijke Expertgroep Bestuurskundigen heeft checklisten ontwikkeld. Hierin wordt tevens beschreven op welke grondslag de informatie kan worden verstrekt en welke informatie relevant en proportioneel en subsidiair is.

Onderstaand document is van toepassing:

- [Checklisten bestuurlijke rapportages](#)

Korpschef, College van procureurs-generaal en minister van Defensie

Aan de korpschef (politie), het College van procureurs-generaal (Rijksrecherche) en de minister van Defensie (Koninklijke Marechaussee) dienen politiegegevens te worden verstrekt voor zover dit noodzakelijk is in verband met de volgende taken:

- de behandeling van een ingediende klacht;
- het verrichten van een disciplinair onderzoek vanwege niet nagekomen verplichtingen of plichtsverzuim van een medewerker;
- in verband met schorsing of ontslag van een ambtenaar van de Koninklijke Marechaussee vanwege niet nagekomen verplichtingen of plichtsverzuim, voor zover ter uitvoering van politietaken.

Ten aanzien van de korpschef, het College van procureurs-generaal en de minister van Defensie kunnen in bijzondere gevallen verstrekking geweigerd worden of aan beperkende voorwaarden onderworpen worden met een beroep op de weigeringsgronden, zoals die in artikel 2:13 Bpg zijn geformuleerd, te weten:

- a. het betreft gegevens omtrent informanten, infiltranten of beschermde getuigen;
- b. er is gevaar voor leven of gezondheid van betrokkene of derden te vrezen;
- c. er is sprake van een verwerking voor een intern integriteitonderzoek onder verantwoordelijkheid van de korpschef;
- d. er is sprake van een verwerking door de Rijksrecherche onder verantwoordelijkheid van het College van P-G;
- e. het betreft een themaverwerking⁴¹;
- f. er is sprake van een verwerking voor een door het College van P-G als embargo-onderzoek aangemerkt onderzoek met een zeer groot belang van afscherming vanwege afbreukrisico's, levensbedreigende risico's, politieke gevoeligheid of publiciteitsgevoeligheid van het onderzoek.

Onderstaand document is van toepassing op verstrekkingen aan gezagsdragers:

Op de privacypagina staat:

[Informatiepositie lokaal bestuur: Delen op 11 verstrekkingen van politiegegevens aan gemeenten](#)

5.3 Verstrekken aan inlichtingendiensten

In artikel 17 Wpg worden verstrekkingen aan de inlichtingendiensten die voortvloeien uit de Wet op de inlichtingen en veiligheidsdiensten 2017 (Wiv) geregeld. Anders dan dat artikel 17 Wpg doet vermoeden (*kan-bepaling*) is een dergelijke verstrekking verplicht op grond van de Wiv.

De Wiv is van toepassing op de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD). Ingevolge artikel 91 en 94 Wiv zijn ambtenaren van politie verplicht mededeling te doen van de politiegegevens waarvan zij kennis dragen en die voor de AIVD van belang kunnen zijn. Dit gebeurt door tussenkomst van de korpschef of de politiechef, afhankelijk

⁴⁰ Een bestuurlijke rapportage is niet (altijd) een voorwaarde om aan de burgemeester te verstrekken.

⁴¹ Artikel 10 eerste lid onder b Wpg

van aan wie zij ondergeschikt zijn. Aan de MIVD doet de politie geen mededeling van politiegegevens. Dit is conform artikel 92 Wiv voorbehouden aan de Koninklijke Marechaussee.

Een bijzonderheid met betrekking tot de verstrekking van politiegegevens aan inlichtingendiensten is dat deze verstrekkingen van de documentatieplicht zijn uitgezonderd, indien het vastleggen van de verstrekking de veiligheid van de staat kan schaden. Daarvan wordt in de praktijk steeds uitgegaan.

Gelet op artikel 24 Wpg is bij AMvB en convenant bepaald welke categorieën van gegevens rechtstreeks vergeleken kunnen worden (zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-331.html>).

5.4 Doorgifte aan derden landen

Uitgangspunt in artikel 17a Wpg is dat politiegegevens kunnen worden doorgegeven (voor zover noodzakelijk voor de politietaak) aan een verwerkingsverantwoordelijke in een derde land (Noorwegen, IJsland, Liechtenstein en Zwitserland zijn weliswaar geen EU-lid, maar doen wel mee en zijn dus in dit verband geen derde land) of van een internationale organisatie, als de Europese Commissie heeft besloten dat het derde land of de internationale organisatie een toereikend beschermingsniveau voor de voorgenomen gegevensverwerking verzekert. Dit betreft een zogenaamd adequaatheidsbesluit.⁴² Als een derde land in de nationale wetgeving een passend niveau van gegevensbescherming biedt, kan de Europese Commissie een 'adequaatheidsbesluit' nemen. De Europese Commissie stelt dan vast dat de gegevensbescherming in dat land van een vergelijkbaar niveau is als de richtlijn EU 2016/680. Als er een adequaatheidsbesluit is genomen, hoeft er voor doorgifte naar dat land geen aanvullende passende waarborgen te worden getroffen. Op dit moment (2020) is er nog geen enkel adequaatheidsbesluit door de Commissie genomen.

Indien de adequaatheidsbesluiten ontbreken, heeft de verwerkingsverantwoordelijke de mogelijkheid tot de uitwisseling van persoonsgegevens met derde landen ten behoeve van de opsporing en vervolging van strafbare feiten, op basis van passende waarborgen.⁴³ Deze waarborgen kunnen zijn opgenomen in een juridisch bindend instrument, zoals een verdrag of wet. Voor de verstrekking van politiegegevens aan de BES-eilanden,⁴⁴ geldt dat met de Wpg en Bpg, die beschouwd wordt als een 'juridisch bindend instrument', reeds in voldoende waarborgen is voorzien.

Daarnaast kan de verwerkingsverantwoordelijke op grond van alle omstandigheden concluderen dat er passende waarborgen bestaan voor de bescherming van persoonsgegevens. In dit laatste geval wordt de Autoriteit Persoonsgegevens over de categorieën van doorgiften geïnformeerd.

Vereist is dat doorgifte noodzakelijk is. Wanneer dit het geval is, is geregeld in artikel 17a lid 3 Wpg. Zie ook de tijdelijke instructie doorgifte aan derde landen.

De doorgifte van politiegegevens vindt plaats door tussenkomst van de Landelijke Eenheid, concreter het Landelijk Internationaal Rechtshulpcentrum (LIRC). Elke eenheid beschikt over een IRC. Ten aanzien van deze 11 IRC's speelt het LIRC een controlerende rol. De doorgifte kan uitsluitend zonder tussenkomst van het LIRC plaatsvinden als hierover afspraken zijn gemaakt met de politieautoriteiten in het derde land of met de betrokken internationale organisatie. Deze afspraken moeten vervolgens zijn goedgekeurd door Onze Minister van Justitie en Veiligheid.

Als de doorgifte politiegegevens betreft die oorspronkelijk van een andere lidstaat afkomstig zijn, is op grond van artikel 17a lid 4 Wpg jo 5:1 lid 1 Bpg voorafgaande toestemming van de bevoegde autoriteit⁴⁵ van die lidstaat vereist voor de verdere verwerking. Dit vereiste van toestemming geldt echter niet wanneer de doorgifte noodzakelijk is met het oog op de voorkoming van een onmiddellijk en ernstig gevaar voor de openbare veiligheid.

⁴² Dit is AVG voor de Richtlijn zijn deze er nog niet.

⁴³ Hiervoor wordt nog een instructie/toetsings-kader opgesteld

⁴⁴ Bonaire, Sint Eustatius en Saba : deze landen behoren wel tot Nederland maar niet tot de EU, zie paragraaf 5a Wpg

⁴⁵ Iedere overheidsinstantie die bevoegd is voor de taken, bedoeld in artikel 1 onderdeel a Wpg, of ieder ander orgaan dat of iedere andere entiteit die is gemachtigd openbaar gezag en openbare bevoegdheden uit te oefenen met het oog op de taken, bedoeld in artikel 1 onderdeel a Wpg.

Onderstaand document is van toepassing op doorgifte aan derde landen:
Op de privacypagina staat:

- o [Tijdelijke instructie doorgifte aan derde landen](#)

5.5 Verstrekkingen aan derden structureel

Structurele verstrekkingen aan derden is geregeld in artikel 18 Wpg. In paragraaf 4 van het Bpg⁴⁶ is een limitatieve opsomming opgenomen van personen en instanties waaraan structureel verstrekt kan worden. Het betreft een veelheid aan instanties en personen en verschillende voorwaarden. Een compleet overzicht is uitgewerkt in de Verstrekkingenwijzer Wpg. De verstrekking moet voor de uitvoering van de taak van de betreffende personen en instanties noodzakelijk zijn.

Een structurele verstrekking aan een (categorie van) derde(n) die nog niet is opgenomen in het Bpg kan met toestemming of in opdracht van de Minister van JenV met door hem te omschrijven politiegegevens voor zover dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang. Het gaat daarbij om een tijdelijke, dan wel spoedeisende situatie, waarna de betreffende structurele verstrekking wordt opgenomen in het Bpg. Zie bijvoorbeeld het [WPG-machtigingsbesluit persoonsgerichte aanpak voorkoming radicalisering en extremisme](#). Het kan ook gaan om een machtiging op grond van artikel 18, lid 2 Wpg in samenhang met het zesde lid van artikel 4:7 Bpg ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en statistiek, vooral indien daarvoor artikel 8- en 13-1-gegevens niet volstaan. Een opdracht van de minister kan tot slot ook dienen voor incidenteel verstrekken aan een Parlementaire onderzoekscommissie of in andere, zeer uitzonderlijke gevallen zoals aan BuiZa voor het onderzoek van MH-17.

Onderstaand document is van toepassing.
Op de privacypagina staat:

- o [Verstrekkingenwijzer Wpg](#)

5.6 Verstrekkingen aan derden incidenteel

Op grond van artikel 19 Wpg kunnen in incidentele gevallen politiegegevens worden verstrekt. De achtergrond van deze verstrekkingmogelijkheid is dat wanneer personen en instanties niet in paragraaf 4 Bpg (structurele verstrekkingen) zijn opgenomen en een verstrekking ook niet mogelijk is op een ander artikel binnen het Wpg-regime, zich nog altijd situaties kunnen voordoen waarin een zwaarwegend algemeen belang – niet zijnde de uitvoering van de politietask, waartoe immers artikel 7 Wpg kan worden toegepast - toch tot verstrekking noodzaakt. Deze verstrekkingmogelijkheid kan getypeerd worden als een soort ventiel op het gesloten karakter van het verstrekkingenregime en is dus bedoeld om in beperkte mate en alleen in bijzondere gevallen te worden toegepast.

Voor de beginselen, basiselementen en voorwaarden van verstrekken zie hoofdstuk 3 en 4 van dit beleid.

De Raad van State (RvS) heeft geoordeeld dat een beslissing op een verzoek (dus niet op eigen initiatief van de politie) tot een artikel 19 Wpg verstrekking een appellabel besluit betreft. Dit betekent dat, in tegenstelling tot de overige verstrekkingen, het een besluit betreft in de zin van de Awb, waartegen bezwaar en beroep open staat. Verstrekkingen op grond van artikel 19 Wpg op eigen initiatief van de politie worden niet als besluit in de zin van de Awb aangemerkt.

Een verzoek tot het verstrekken van politiegegevens op grond van art. 19 gebeurt schriftelijk. Bij de beantwoording daarvan wordt gebruik gemaakt van de modelbrieven artikel 19. In het besluit moet de onderbouwing, doel en grondslag van de verstrekking worden opgenomen. Dit staat los van de documentatieplicht.

⁴⁶ Artikel 4:1 t/m 4:4 Bpg

Een voorbeeldsituatie waar een artikel 19-verstrekking mogelijk op zijn plaats is de jongerenwerker die in drugs handelt. Zijn baas kan geïnformeerd worden om herhaling te voorkomen, indien een persoonlijk gesprek met betrokkene onvoldoende resultaat geeft (subsidiariteitsbeginsel).

Onderstaande documenten zijn van toepassing op verstrekkingen aan derden incidenteel.

Op de [privacypagina](#) staan onder *Toolkit: Artikel 19 (incidentele verstrekkingen)*:

- *brief aanvulling verstrekken*
- *besluit beëindiging behandeling verstrekken*
- *besluit toekenning verstrekken*
- *besluit weigering verstrekken*

5.7 Verstrekkingen ten behoeve van een samenwerkingsverband

Op grond van artikel 20 Wpg kunnen politiegegevens verstrekt worden ten behoeve van een samenwerkingsverband. De achtergrond van deze verstrekkingmogelijkheid is dat de politie in de praktijk structureel samenwerkt met – vaak lokale, soms landelijke – partners die niet altijd behoren tot de personen en instanties opgenomen in artikelen 16-18 Wpg, terwijl met de samenwerking met die partners wel een zwaarwegend algemeen belang kan worden gediend. Een samenwerkingsconvenant is dan een mogelijke oplossing. Alleen gemandateerden mogen dit ondertekenen. Om geen samenwerkingspartners op voorhand uit te sluiten, zijn met betrekking tot het verstrekken van politiegegevens ten behoeve van een samenwerkingsverband geen personen en instanties benoemd waaraan verstrekt mag worden. In het samenwerkingsconvenant wordt vastgelegd welke taak elke partij heeft en wat het doel is van de samenwerking. Als er gegevens verstrekt moeten worden in het kader van deze samenwerking, dan moet er een zogenaamde artikel 20-beslissing zijn opgesteld. Alleen dan is het toegestaan gegevens te verstrekken. Het gaat vaak om partners die een regionale functie hebben, zoals gemeentelijke diensten, scholen, verslavingsklinieken en zorginstellingen. Naast regionale/ lokale samenwerkingsverbanden, zijn er ook landelijke samenwerkingsverbanden.

Voor de beginselen, basiselementen en voorwaarden van verstrekken zie hoofdstuk 3 en 4 van dit beleid.

Een schriftelijke beslissing⁴⁷ tot verstrekking van politiegegevens ten behoeve van een samenwerkingsverband is wettelijk verplicht. Daarin wordt vastgelegd:

- ten behoeve van welk zwaarwegend algemeen belang de verstrekking noodzakelijk is;
- ten behoeve van welk samenwerkingsverband de politiegegevens worden verstrekt;
- het doel waartoe het samenwerkingsverband is opgericht;
- welke gegevens worden verstrekt;
- de voorwaarden waaronder de gegevens worden verstrekt,
- de geheimhoudingsplicht en
- aan welke personen en instanties de gegevens worden verstrekt.

Het model samenwerkingsconvenant en model artikel 20 beslissing dient te worden gebruikt binnen de politie. De geldige samenwerkingsconvenanten en de artikel 20 beslissingen worden door de eenheden op het convenantenportaal van Agora geplaatst. Zo kunnen medewerkers nagaan of zij kunnen verstrekken aan deelnemers van een samenwerkingsverband. Indien de looptijd van een samenwerkingsverband verstrijkt, wordt het samenwerkingsverband verwijderd van Agora.

⁴⁷ De politiechef neemt de beslissing, maar kan dit onder-mandateren

Onderstaande documenten zijn van toepassing op samenwerkingsverbanden:
Op de [privacypagina](#) staan:

- *Convenantenportal*
- *Modelconvenant*
- *Model art 20 Wpg beslissing*
- *Model art 20 Wpg beslissing radicalisering nieuwe Wpg*
- *Checklist convenanten*
- *Checklist artikel 20 besluit*

5.8 Verstrekking ten behoeve van beleidsinformatie, wetenschappelijk onderzoek en statistiek

Op grond van artikel 22 Wpg kunnen politiegegevens worden verstrekt⁴⁸ ten behoeve van beleidsinformatie, wetenschappelijk onderzoek en statistiek, met het oog op de politietaak. In sommige gevallen kan gebruik worden gemaakt van gegevens zonder dat deze te herleiden zijn tot een natuurlijk persoon (geanonimiseerd). Natuurlijk is er dan geen sprake van politiegegevens en is de Wpg niet van toepassing.

Dit zal evenwel niet altijd haalbaar zijn, terwijl beleidsinformatie, wetenschappelijk onderzoek en statistiek van groot belang kunnen zijn. Het verstrekken van politiegegevens voor beleidsinformatie, wetenschappelijk onderzoek en statistiek is daarom onder voorwaarden⁴⁹ toegestaan.

De betrokken onderzoeker behoeft de schriftelijke toestemming van ofwel de Minister van Justitie⁵⁰, wanneer het gaat om gegevens die verwerkt zijn onder het gezag van de Officier van Justitie, ofwel van de burgemeester, wanneer het gaat om gegevens die onder zijn gezag zijn verwerkt. Wordt toestemming verleend dan wordt de korpschef hierover geïnformeerd en kan⁵¹ de korpschef besluiten de betreffende politiegegevens wel of niet te verstrekken.

Een toestemming mag in beginsel alleen politiegegevens betreffen die worden verwerkt ter uitvoering van de dagelijkse politietaak⁵² of met het oog op bepaalde ondersteunende taken⁵³. Politiegegevens die voor andere doeleinden⁵⁴ worden verwerkt kunnen wel verstrekt worden voor beleidsinformatie, wetenschappelijk onderzoek en statistiek, mits toestemming is gegeven tot verstrekking van de Minister van Justitie of de Minister van BZK (een machtigingsbesluit) als bedoeld in artikel 18, tweede lid, Wpg.

Toestemming tot de verstrekking van politiegegevens ten behoeve van beleidsinformatie, wetenschappelijk onderzoek en statistiek mag alleen worden verleend indien:

- het onderzoek het algemeen belang dient;
- de organisatie van de politie niet onnodig wordt belast;
- het onderzoek niet zonder de gegevens kan worden uitgevoerd, en
- de persoonlijke levenssfeer van de betreffende personen niet onevenredig wordt geschaad.

De *resultaten* van de beleidsinformatie, het wetenschappelijk onderzoek of de statistiek mogen echter geen persoonsgegevens bevatten.

Onderstaande documenten zijn van toepassing op verstrekken ten behoeve van beleidsinformatie wetenschappelijk onderzoek en statistiek.

Op de [privacypagina](#) staan onder Coördinatie Wetenschappelijk Onderzoek:

- *Leveren van data voor onderzoek*
- *Vragenlijst Wpg Wjsg gegevens voor beleidsinformatie, wetenschappelijk onderzoek of statistiek*
- *Handleiding Wpg en Wjsg voor beleidsinformatie, wetenschappelijk onderzoek of statistiek*

⁴⁸ In de Wpg staat verwerken, maar in dit beleidsdocument wordt slechts stilgestaan bij verstrekken als onderdeel van verwerken

⁴⁹ Zie 4:7 Bpg

⁵⁰ De Minister van Justitie heeft zijn bevoegdheid in deze gemandateerd aan het College van P-G

⁵¹ Toestemming verplicht de korpschef niet te verstrekken. De korpschef kan anders besluiten.

⁵² Artikel 8 Wpg

⁵³ artikel 13, eerste lid, Wpg

⁵⁴ Artikel 9, 10 en 13 tweede t/m vierde lid Wpg

5.9 Rechtstreekse verstrekkingen

De Wpg en het Bpg wijzen een beperkt aantal personen en instanties aan waaraan politiegegevens ook rechtstreeks verstrekt kunnen worden. Onder rechtstreeks verstrekken wordt verstaan het bieden van zelfstandige toegang tot politiegegevens langs geautomatiseerde weg. Het betreft dus rechtstreekse toegang tot de politiegegevens in systemen. In de praktijk gebeurt dit meestal door middel van inlogaccount of systeemkoppeling.

Artikel 23 Wpg stelt voorwaarden aan een rechtstreekse verstrekking van politiegegevens aan derden. Deze zijn nader uitgewerkt in artikel 4:6 Bpg. In artikel 4:6 Bpg worden tevens personen van instanties genoemd aan wie rechtstreeks politiegegevens mogen worden verstrekt. Een voorbeeld hiervan is het OM, maar alléén voor wat betreft de politiegegevens waar een strafvorderlijke beslissing over moet worden genomen.⁵⁵ Een volledige toegang tot bijvoorbeeld de applicatie BVH past hier niet.

Rechtstreekse verstrekking door geautomatiseerde vergelijking

Daarnaast is er rechtstreekse toegang mogelijk door geautomatiseerde vergelijking. Deze variant is voorbehouden aan enkele personen en instanties met een publieke taak die zijn aangewezen in het Bpg. Dit zijn: ambtenaren van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), ambtenaren van de Minister van Buitenlandse Zaken (BuZa), personen werkzaam bij de Financiële inlichtingen eenheid, ambtenaren die werkzaam zijn bij de Passagiers informatie-eenheid en ambtenaren die werkzaam zijn bij bepaalde nationale politieke contactpunten. Het Bpg beschrijft daarbij expliciet welke categorieën politiegegevens, voor welk doeleinde verstrekt mogen worden. De rechtstreekse toegang tot politiegegevens beoogt niet meer dan deze personen in staat te stellen rechtstreeks te verifiëren of politiegegevens met betrekking tot een betrokkene worden verwerkt (hit/no hit). Voor het verstrekken van de achterliggende politiegegevens bij een 'hit' blijft de tussenkomst van de politie in beginsel vereist.⁵⁶ De politie kan dan afwegen of deze gerelateerde politiegegevens verstrekt kunnen worden.

Deze wijze van rechtstreeks verstrekken vergt echter onnodige uitvoeringshandelingen en daarmee capaciteit en tijd. De hoeveelheid uitvoeringshandelingen kan bijvoorbeeld beperkt worden door in geval van een 'hit' tevens de aanduiding van de categorie van de grond (de reden) voor de registratie van de betrokkene te geven. Ook is denkbaar dat bij een 'hit' tevens de gerelateerde art. 8 en 13 Wpg-gegevens geautomatiseerd verstrekt worden. Benadrukt wordt dat het hierbij alleen om de gegevens gaat die direct gerelateerd zijn aan de 'hit'. Gegevens uit eventuele andere registraties ten aanzien van de betrokkene kunnen niet worden aangemerkt als gerelateerde gegevens en mogen niet getoond worden.⁵⁷

Om te beoordelen op welke wijze optimaal invulling gegeven kan worden aan de rechtstreekse verstrekking, moet een gezamenlijke informatieanalyse uitgevoerd worden. Daarbij moet de ontvanger op voorhand de noodzaak aantonen om bepaalde politiegegevens verstrekt te krijgen voor de uitvoering van zijn taak. Aan de politiezijde vereist dit een analyse waaruit blijkt wat de verstrekingsgrondslag is, welke gegevens(velden) noodzakelijk zijn voor de uit te voeren taak en op welke wijze die gegevens verstrekt kunnen worden. De GEB is hiervoor een goed instrument.

Met alle ontvangers van politiegegevens via rechtstreekse verstrekkingen maakt de politie afspraken over aspecten als de betrouwbaarheid van gegevens, monitoring en logging.⁵⁸ De politie wijst daarbij tevens op de noodzaak om (minimale) persoonsgegevens van hun medewerkers te registreren ten behoeve van de rechtstreekse verstrekking, veelal via inlogaccounts.

Rechtstreekse verstrekking aan de korpschef en minister van Defensie

Ook kan rechtstreekse verstrekking van politiegegevens plaatsvinden aan de korpschef voor zover noodzakelijk voor de uitvoering van wettelijke taken. Het gaat hier om de uitvoering van de Wet wapens en munitie, de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus, de Wet natuurbescherming en de Wet explosieven voor civiel gebruik. In deze wetten zijn taken opgedragen aan de korpschef van de politie. Deze korpscheftaken hebben betrekking op het verlenen, verlengen of intrekken van een akte voor de jacht, een erkenning voor het bezit van een vuurwapen, de toestemming voor de tewerkstelling als

⁵⁵ Bijvoorbeeld het beslaghuis

⁵⁶ NvT Bpg p. 53.

⁵⁷ Voor verstrekking van art. 9 en 10 Wpg-gegevens wordt per geval de afweging gemaakt of de gerelateerde politiegegevens verstrekt kunnen worden.

⁵⁸ Waarvoor zij zelf instemming moeten verkrijgen van hun medezeggenschapsorgaan.

beveiliging of het verlot voor het gebruik van explosieven. Voor een goede uitvoering van die taken moeten de korpschef kunnen beschikken over politiegegevens, omdat die gegevens onmisbaar zijn om een goed beeld te kunnen verkrijgen van de achtergrond van de betrokken personen. Daarnaast worden ter uitvoering van de bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000 opgedragen taken uitgevoerd door de politie. Omwille van de efficiency en een zorgvuldige besluitvorming is het van essentieel belang dat de korpschef rechtstreeks langs geautomatiseerde weg toegang heeft tot alle beschikbare politiegegevens die relevant zijn voor een goede uitvoering van de eerdergenoemde taken.

Rechtstreekse verstrekking Benelux-verdrag inzake politiesamenwerking

Daarnaast kunnen politiegegevens in specifieke gevallen rechtstreeks verstrekt worden in het kader van het Benelux-verdrag inzake politiesamenwerking.⁵⁹

Vorm van rechtstreeks verstrekken

Voor het rechtstreeks verstrekken van politiegegevens ligt het - gezien de huidige beperkingen van de ICT-systemen van de politie - in beginsel in de rede dat de partijen aan wie rechtstreeks verstrekt mag worden toegang hebben tot gegevens in politiestructuren door middel van een inlogaccount. Dit geldt overigens niet voor eventuele andere doeleinden/taken van deze ontvangstgerechtigden; daarvoor blijft tussenkomst van een politieambtenaar vereist. Bovendien mogen de met behulp van het inlogaccount verkregen gegevens door deze partijen niet voor andere doeleinden verder worden verwerkt.

Beseft moet worden dat het inlogaccount – via de functionele bodem – onbedoeld ook andere gegevens raadpleegbaar maakt. Op de verwerking van deze gegevens is veelal niet de Wpg, maar de AVG van toepassing. Om dit risico te beheersen moet voorafgaand aan het uitgeven van een inlogaccount de grondslag en de noodzakelijkheid worden bepaald van het raadpleegbaar maken van de andere persoonsgegevens door middel van de functionele bodem.

Onderstaand document is van toepassing op rechtstreeks verstrekken:

Op de volgende [pagina](#) staat:

- *Inlogaccounts voor partners: Onderscheid begrippen verstrekken/rechtstreeks verstrekken/geautomatiseerd verstrekken en autoriseren*

Rechtstreekse verstrekking aan inlichting- en veiligheidsdiensten

Op grond van de Wiv 2017 zijn de AIVD en de MIVD belast met een aantal taken in het belang van de nationale veiligheid. Deze taken zijn opgesomd in artikel 8, tweede lid, resp. 10, tweede lid van de Wiv 2017. Ten behoeve van een goede taakvervulling, zoals de aanpak van terrorisme, is het voor de AIVD/MIVD⁶⁰ noodzakelijk te kunnen beschikken over de daarvoor relevante politiegegevens. Daarom wordt in artikel 24 Wpg aan de AIVD/MIVD de mogelijkheid geboden om gegevens op basis van hit/no hit rechtstreeks te vergelijken met bepaalde politiegegevens. Indien de AIVD/MIVD beschikt over gegevens die van belang zijn in een onderzoek van de dienst, dan kunnen die gegevens worden vergeleken met politiegegevens. Met het oog op de verschillende posities van de AIVD/MIVD en de politie is het rechtstreeks zoeken van politiegegevens door de AIVD/MIVD met de nodige waarborgen in artikel 24 Wpg omgeven. Bij rechtstreekse verstrekkingen aan inlichting- en veiligheidsdiensten gaat het om de categorieën van politiegegevens zoals bedoeld in artikel 8, 9, 10 en 13 Wpg.⁶¹

De Wpg vereist afstemming tussen de inlichtingendiensten en het OM ten aanzien van concrete rechtstreekse verstrekkingen, zodat de wederzijdse activiteiten met betrekking tot dezelfde gegevens op elkaar kunnen worden afgestemd.⁶² Dit is bij convenant nader ingevuld.

⁵⁹ Art. 15 en 16 Verdrag tussen het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden inzake politiesamenwerking.

⁶⁰ De mogelijkheid tot rechtstreekse verstrekking aan de MIVD is van toepassing op de Kmar, niet op de politie.

⁶¹ Staatsblad 2018, 331

⁶² MvT Wpg p. 81-82.

6 Praktische hulpmiddelen voor verstrekkingen

Dagelijks worden door onder andere de wijkagenten politiegegevens verstrekt. Het gaat te ver om te verlangen dat iedereen die politiegegevens verstrekt de inhoud van dit beleid kent. Wel is er een aantal essentiële hulpmiddelen die iedereen die verstrekt, moet kennen.

1. Medewerkers zijn bekend met de [Verstrekkingwijzer Wpg](#).
2. Medewerkers downloaden de [Verstrekkingenapp](#) op hun mobiele telefoon en gebruiken deze voordat zij verstrekken.
3. Medewerkers die (zullen) verstrekken op basis van een convenant, zijn op de hoogte van het convenant: onder welke voorwaarden, mag er aan wie verstrekt worden. Tevens zijn zij tijdig op de hoogte als het convenant afloopt. Zie hiervoor het [Convenantenportaal](#).
4. Medewerkers leggen de verstrekkingen vast in het juiste formulier I90, E62 of I17 in BVH. Bij een I90 verstrekking wordt alleen het formulier RPVERPOL gebruikt. Verstrekkingen uit artikel 9 onderzoeken worden vastgelegd in Summit. Zie hiervoor de [Wpg Instructie verstrekkingen aan derden 1](#)
5. Medewerkers volgen de functie/rol gebonden e-learning.

7 Taken, rollen en verantwoordelijkheden

De taken, rollen en verantwoordelijkheden die voortvloeien uit de Wpg, het mandaatbesluit, de governancestructuur en dit beleid worden ten aanzien van verstrekkingen voor de functionarissen in dit hoofdstuk uitgewerkt.

Mandaat

De Korpschef is verwerkingsverantwoordelijke van de politie. Bij mandaat⁶³ is de verantwoordelijkheid omtrent verstrekkingen op grond van artikel 19 en 20 Wpg doorgeleid naar de Politiechef. Sommige eenheden hebben deze verantwoordelijkheid verder ondergemandateerd.

Functie	Taken, rollen en verantwoordelijkheden
Medewerker	Elke medewerker is verantwoordelijk voor het rechtmatig verstrekken van politiegegevens, daarbij maakt hij waar mogelijk gebruik van specifiek beleid, procedures, uitvoeringskaders en werkinstructies, zoals: <ul style="list-style-type: none">• de verstrekkingwijzer Wpg en/of de verstrekkingenapp;• de handleiding verstrekkingen;• modellen voor convenanten en artikel 20-beslissingen;• het convenantenportaal;• de werkinstructie voor het documenteren van verstrekkingen.

Functie	Taken, rollen en verantwoordelijkheden
Leidinggevenden/ lijnverantwoordelijke	De lijnmanager in de uitvoering stuurt op het toepassen van specifiek beleid, procedures, uitvoeringskaders en werkinstructies met betrekking tot verstrekking van politiegegevens, waaronder het gebruik van: <ul style="list-style-type: none">• de verstrekkingwijzer Wpg en/of de verstrekkingenapp;• de handleiding verstrekkingen;• modellen voor convenanten en artikel 20-beslissingen;• het convenantenportaal;• de werkinstructie voor het documenteren van verstrekkingen.

Functie	Taken, rollen en verantwoordelijkheden
Privacyfunctionaris	De privacyfunctionaris adviseert over en ziet toe op het toepassen van specifiek beleid, procedures, uitvoeringskaders en werkinstructies met betrekking tot verstrekking van politiegegevens, waaronder het gebruik van: <ul style="list-style-type: none">• het verstrekkingenbeleid;• de verstrekkingwijzer Wpg en/of de verstrekkingenapp;• de handleiding verstrekkingen;• modellen voor convenanten en artikel 20-beslissingen;• het convenantenportaal;• de werkinstructie voor het documenteren van verstrekkingen.

⁶³ Zie mandaatbesluit Politie 2020

Functie	Taken, rollen en verantwoordelijkheden
Privacydesk	<p>De medewerker van de privacydesk adviseert collega's, betrokkenen en advocaten over de verstrekking van politiegegevens in het kader van samenwerkingsverbanden, en adviseert en draagt zorg voor de behandeling van schriftelijke verzoeken tot (externe) verstrekking van politiegegevens. Daarbij maakt de privacydesk gebruik van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de verstrekkingenwijzer Wpg en/of de verstrekkingenapp; • de handleiding verstrekkingen; • modelbrieven voor verstrekkingen; • modellen voor convenanten en artikel 20-beslissingen; • het convenantenportaal; • de werkinstructie voor het documenteren van verstrekkingen.

Functie	Taken, rollen en verantwoordelijkheden
Convenantenloket	<p>De medewerker van het convenantenloket adviseert over de deelname van de politie aan samenwerkingsverbanden, de totstandkoming van convenanten en artikel 20-beslissingen en de verstrekking van politiegegevens in het kader van samenwerkingsverbanden. Daarbij maakt de medewerker gebruik van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het verstrekkingenbeleid; • de verstrekkingenwijzer Wpg en/of de verstrekkingenapp; • de handleiding verstrekkingen; • modellen voor convenanten en artikel 20-beslissingen; • het convenantenportaal; • de werkinstructie voor het documenteren van verstrekkingen.

Functie	Taken, rollen en verantwoordelijkheden
Bevoegd functionaris	<p>De bevoegd functionaris toetst het voorgenomen doelafwijkend gebruik van politiegegevens, meer specifiek het verstrekken van politiegegevens aan derden, aan de voorwaarden van artikelen 19 en 20 Wpg.</p>
Portefeuillehouder Ethiek & privacy	<p>De portefeuillehouder is verantwoordelijk voor beleidsvorming rond de portefeuille en voorbereiding van besluitvorming: dit betekent meer specifiek dat hij stuurt op de (door)ontwikkeling van specifiek beleid, procedures, uitvoeringskaders en werkinstructies met betrekking tot verstrekking van politiegegevens, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het verstrekkingenbeleid; • de verstrekkingenwijzer Wpg en/of de verstrekkingenapp; • de handleiding verstrekkingen; • modelbrieven voor verstrekkingen; • modellen voor convenanten en artikel 20-beslissingen; • het convenantenportaal; • de werkinstructie voor het documenteren van verstrekkingen.

Functie	Taken, rollen en verantwoordelijkheden
Gegevensautoriteit	<p>De Gegevensautoriteit ontwikkelt dan wel stuurt op specifiek beleid, procedures, uitvoeringskaders en werkinstructies met betrekking tot het verstrekken van politiegegevens, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het verstrekkingenbeleid; • de verstrekkingenwijzer Wpg en/of de verstrekkingenapp; • de handleiding verstrekkingen; • modelbrieven voor verstrekkingen;

Functie	Taken, rollen en verantwoordelijkheden
	<ul style="list-style-type: none">• modellen voor convenanten en artikel 20-beslissingen;• het convenantenportaal;• de werkinstructie voor het documenteren van verstrekkingen.

Bijlage 1 Documenten verstrekkingen

Beslisboom verstrekkingen
Checklist artikel 20 besluit
Checklist convenanten
Checklisten bestuurlijke rapportages
Convenantenportal
Handleiding verstrekkingen
Handleiding Wpg en Wjsg voor beleidsinformatie, wetenschappelijk onderzoek of statistiek
Indicator Verstrekkingen op het politieprestatiedashboard
Informatiepositie lokaal bestuur: Delen op 11 verstrekkingen van politiegegevens aan gemeenten
Informatiebeveiliging: Veilig mailen
Inlogaccounts voor partners: Onderscheid begrippen verstrekken/rechtsreeks verstrekken/
geautomatiseerd verstrekken en autoriseren
Leveren van data voor onderzoek
Model art 20 Wpg beslissing
Model art 20 Wpg beslissing radicalisering nieuwe Wpg
Modelconvenant
Onder modelbrieven artikel 19:

- brief aanvulling verstrekken
- besluit beëindiging behandeling verstrekken
- besluit toekenning verstrekken
- besluit weigering verstrekken

Praktijkhandboek Wpg H5 mogelijkheden om gegevens te verstrekken
Tijdelijke instructie doorgifte aan derde landen
Toolkit: Wpg afspraak Verstrekkingen aan derden
Verstrekkingenapp
Verstrekkingwijzer Wpg
Vragenlijst Wpg Wjsg gegevens voor beleidsinformatie, wetenschappelijk onderzoek of statistiek